

Vincenzo Belano¹

A kurtizán esküvője

A meghívottak a ravatalozó kápolna előterében várakoztak. A fal melletti márványpadon üldögélt jobbról a Tábornok és a Bankár, balról az Újságíró és a Feltaláló. Csak a Hentes nem ült le, mivel feszélyezte az előkelő társaság. Egyébiránt vének voltak már mind, s ha akadt is köztük napvilágnál bármi különbség, az alkonyat most kegyesen összemosta.

A rozetta csonka üvegablakán át violaszín ábrák vetültek a homályba. Lassú vonulásukat bámulták szótlanul, míg az Újságíró krakogva meg nem törte a csendet.

– Szivart, uraim?

A reszketeg vén kezek a bűnbeesés mohóságával nyúltak a feléjük kínált tárca után. A Feltaláló hosszas próbálkozás után sikerrel tüzet adott a maga konstruálta gázgyújtóval.

– Hiába, kopott a tűzkövem már. Újat meg nem kapni bele...

A Hentes megértően hümmögött. A füsttel együtt lassanként kínos érzéseiket is kifújták magukból, s a cinkosság döcögő, öreges társalgásra bírta őket.

– Maga mikor látta utoljára? – fordult padtársához a Feltaláló.

– A Donnát? Talán még segéd-szerkesztő koromban... Azt mondják,

régóta él itt elzárkózva. Csak ezt a néma lányt tűri meg maga körül, aki az imént beengedett.

A Hentes a meghívójával babrált, látszólag egykedvűen, bár alig várta, hogy szóhoz jusson.

– Nekem itt bűzlik valami, kérném tisztelettel, hogy ilyen helyen is lehessen lakni... Uraságtok kártyája is ide szól?

A Feltaláló elővette a magáét, és vaksin hunyorogva összemérte a Hentesével. Név, cím, dátum, minden egyezett.

– Tévedés kizárt – jegyezte meg az Újságíró magabiztosan. – Még a Bíboros hagyta rá, hogy öreg napjaira legyen hol meghúzhassa magát.

A Hentes eltátotta nagy harcsaszáját, és anélkül, hogy észrevette volna, belehamuzott a kalapjába.

– Csak nem tán... vele is?

– Ugyan már, barátom! Kivel nem?

A szemközti padon a Tábornok és a Bankár óráikat egyeztették, kedélyesen konstatálva, hogy bár sok éve nem látták egymást, alig pár másodperc a különbség.

– Csak tudnám, mire várunk még – dohogott a Tábornok. – Ez a nyirkos hideg máris kikezdte a reumám.

¹ **Belano, Vincenzo** 1856–1917. Festő, komponista és drámaíró, a ravennai szimbolisták vezéralakja. Leghíresebb műve, az *Il viaggio infinito* (Végtelen utazás) számos nyelven megjelent.

– Én is inkább a kandallót vigyáznám – próbálta fölénytelően álcázni nyugtalanságát a Bankár. – Csak hát a tisztesség, ugye... Ha már az ember egy ilyen helyre meghívást kap!

*

A kiszáradt szenteltvíztartókban már jócskán meggyűlt a hamu, mikor az előtér ajtaja résnyire megnyílt. A Néma Lány intett, hogy bejöhetnek. Elnyomták szivarjaikat, és illemtudón sorra beléptek: előbb a Tábormok, utána a Bankár, az Újságíró, a Feltaláló, s legvégül a Hentes.

A kápolna első látásra egészen üresnek tűnt. Idebenn még sötétebb volt, s így jó időbe telt, amíg a hályogos, vén szemek fölfedezték a fekete baldachinos ágyat az oltár helyén. Elsőként a Hentes térdelt le, majd recsegő inakkal, kényszeredetten a többiek is mind fél térdre ereszkedtek. Utoljára a Bankár, aki előbb zsebkendőt terített a padlóra.

A Néma Lány megrántotta a csengőszalagot, mire az ágyon szertartásos, lassú mozdulattal felült Donna Art, a kurtizán... Bíborszín köntöse hónaljig felcsúszott, ahogy aszott karját vendégei felé tárta.

– Jöjjenek csak bátran! Hadd látom, kiket köszönhetek régi hódolóim közül!

Az aggok bátortalanul közelebb jöttek, motyogtak valami köszönésfélét, és megálltak az ágy előtt háromlépésnyire. Ahogy szemük mindinkább hozzászokott a sötéthez, borzongva látták viszont a Donna eltorzult, csupa fekély arcát.

– Á, hadnagyom! – kezdte a mustrát a háziasszony, kezét csókra nyújtva.

– Hm, tábornok... ha megengedi... – helyesbített amaz, hogy a kézcsók kínjától mentesüljön. Donna Art fanyar grimasszal engedte le kezét.

– No persze, kettőnk szolgálati ideje másként jutalmaz.

A Tábormok biccentett, és feszesen oldalt lépve átadta helyét.

– Őszinte... – kezdte a Bankár.

– Mit nem mond! – vágott szavába a Donna. – Legfeljebb részvétéről biztosíthat, ha nem túl megerőltető önnek ekkora képmutatás!

– Cseppet sem – felelte a Bankár, s azzal ő is félreállt.

Az Újságíró már készen várt sorára:

– Ha óhajtja, a hétvégi számban még kiszoríthatok egy házasságghirdetésnyi helyet...

– Ne fáradjon, már jegyben járok.

– Ez ám az újság! És ki a boldog várományos? – firtatta a hivatásos hírcsináló, fejét oldalt döntve, mintha máris jegyzetelne.

– Nem hiszem, hogy ismeri...

– Hírből se?

– Tartok tőle.

– Legalább vagyonos?

– Van háza elég. Többek közt ez is az övé.

– Ez? Itt?

Az Újságírót kissé zavarba ejtették e rejtélyes válaszok, ám azért úgy tett, mint aki mindent ért. Tekintetét elismerően körüljárta a kápolna félgromos falain, majd így szólt:

– Nem rossz parti! Azért csak legyen óvatos... Ritkán nyer, aki egy lapra tesz fel mindent.

– Megérti, ugye, ha a tanácsaiból nem kérek? – mondta a Donna, s a következő látogatóhoz fordult. – Hát maga kicsoda?

A Feltaláló lekapta szemüvegét, álla alá fogta borzas, ősz szakállát, és jámboran pislogva várta, hogy felismerjék.

– Na, ürítse csak ki a zsebeit, de hamar! – szólította fel a Donna, s az ágya alól egy éjjeliedényt húzott elő.

A Feltaláló engedelmesen kipakolt, a sok kacat csörömpölve hullott a bilibe.

– Ez minden?

– Igen.

Donna Art megkönnyebbülten tolt vissza az edényt a helyére.

– Ígérje meg, hogy ittléte alatt nem kezd semmi mesterkedésbe!

– Pedig épp lenne egy szenzációs...

– Könyörgöm, kíméljen meg a találmányaitól! Hát vénségére sem jött meg az esze?

A Feltaláló lógó orral odébb állt, átadva helyét a Hentesnek.

– Hálával a régi szép... – rebegte az bumfordi hévvel, miközben kabátja belső zsebéből egy lapos csomagot húzott elő. – Borjúmáj, friss vágás... ha meg nem sértem...

– Kár volt, már nem élek vele.

– Neem? – ámult a Hentes, olyanpíra, hogy a csomag is kihullott kezéből. (Az Újságíró sietve érte nyúlt, s jó pénzért máris továbbadta a Bankárnak, aki viszont busás felárral a Tábornokkal csinált még jobb üzletet.)

– Min él hát kegyed, ha meg nem sértem?

– Hogy min? – ismételte a Donna, aztán mintha nem is neki felelne: – Az emlékeimen.

– No'iszen... – kuncogott a Hentes ősz bajszát többször is végigsimítva –, azok jó kiadásak lehetnek!

– Ó, hogyne! Akarja tudni, mind közül melyik a legmócsingosabb?

– Hát, ha kegyed elárulja...

– Nézzen csak egyszer jól a tükörbe! – felelte a Donna fogatlan ínycit kivillantva.

Most, hogy a szemlét megejtette, és mindenkivel szólt néhány szót, elégedetten nézett végig a társaságon.

– Úgy látom, senki nem mert a meghívás előtt kitérni. Ennyi gyávaságot el is vártam önöktől! A vendéglátás ugyan mostoha kissé, s aligha kecsegtet a régi kellemekkel, azért unatkozni, remélem, nem fognak... Most pedig felöltöznék, ha megengedik! Kérem, forduljanak a falnak.

Azzal leszállt az ágyról, s a Néma Lány kíséretében a sekrestyébe vonult.

– Addig is érezzék magukat ott-hon! – szólt vissza az ajtóból gúnyosnyájasan.

Odabenn bíborszín hálóköntösét lesegítve a Néma Lány előbb fehér inget, majd sötét selyemstólát adott rá. Amikor elkészültek, a Donna magába szállva, hosszan fohászkodott egy csorba és kivakult tükör előtt.

A kápolnában közben egészen sötét lett. Az öt vénember skatulyába zárt bogárként mászkált föl-alá benne, egymás útjait keresztezve. Már nem szóltak egymáshoz, az újabb várakozás türelmük maradékát is elkezdte.

A Bankár keze már épp a kilincsen volt, mikor Donna Art visszatért, előtte a Néma Lánnal, aki két égő gyertyát tartott kezében.

– Miféle merénylet készül itt? – próbálta zavarát az Újságíró tréfával elűtni. – Csak nem akar mindjárt meggyóntatni?!

– Azt éppen nem... Különben is, magának van a legkisebb oka félni, hisz úgysem lenne őszinte. Legyenek nyugodtak: annyi év után nem vágyom viszontlátni szennyes alsóneműiket. Nem sóvárgok megkésett végkielégítésre sem, s bevallom, inkább bosszant, mint mulattat, ha arra gondolok, hogy e látogatás után ismét szóba hozhatnak majd önökkel. Egyet kívánok csak, megtudni, melyikük volt az első, aki...

– Már megbocsásson – szólt közbe a Bankár –, de ezt inkább kegyednek illenék számon tartania!

Donna Art megtántorodott egy pillanatra.

– Igen, talán nekem... De ifjúkorom megannyi kínzó és léha emléke mára egyetlen kusza forgataggyá vált, és mint önök is tudják, sosem vezettem „üzletkönyvet”. Későbből ugyan már vannak papírjaim: diagnózisok, látletelek, de ezek nem sokat segítenek...

– Igaz is, a Doktor! Ő talán nem élvezte a kegyeit?! – csapott le rá a Táborkok.

– És a Bíboros?

– ...és a Tanító?

– ...és a Csillagász? – toldották meg a többiek.

– Mintha hiányos lenne kissé a társaság – nyugtázta önelégülten az Újságíró.

– Ők rég halottak – felelte a hirtelen lerohant Donna Art –, nem kérdezhetem őket.

– Ha hihetünk a szóbeszédnek – kapott vérszemet az Újságíró –, kegyed már a tulajdon apjával is...

– Ó, hogyne! – vágott szavába a megrágalmazott. – Sőt, már a köldökszínórom csonkjával is! Mintha nem tudná az egész világ, hogy talált gyerek vagyok, apám, anyám, nem sokkal születésem után a sorsomra hagyott...

– Hát azok a dévaj utcabálok? – firtatta kajánul a Hentes. – Vagy a névtelen hősökre már nem emlékezünk?

– Higgyék el: aki él és számításba jöhet, mind itt van.

– Persze, a balekok – morogta a Táborkok. – Akik közül kénye-kedvére választhat magának bűnbakot.

– De uraim – fogta nyájasabbra a Donna. – Higgyék el, mindez csak nekem fontos, önöknek semmiség!

Apró szívességet kérek csupán. S egy magamfajta, bukott, öreg és magányos nő ki máshoz is fordulhat, mint akivel valaha együtt hált. Persze jól tudom, nem várhatom, hogy bárki is magára vállalja az első éjszaka kétes dicsőségét. De talán ha megvitatnák egymás közt, nyíltan, férfiasan, ahogy illik... Én addig föl is megyek a torony-szobámba.

– Donna Art! – súgta köntöse ujját elkapva a Feltaláló. – Mi lenne az a kérdés?

– Ha elég okos, úgyis kitalálja! – tért ki a válasz elől, s azzal fölfelé indult. A Néma Lány követte, majd nesztelenül a harmadik lépcsőfokra telepedett.

Ez már tényleg sok volt. Az újabb, immár harmadik megvárattatás végképp próbára tette a vendégek idegeit.

– Hisztis vén szajha! – fakadt ki a Táborkok, ahogy odafent a toronyszoba ajtaja bezárult. – Mit képzel, meddig járathatja velünk a bolondját?!

– Ágyő, uraim! – köszönt el az Újságíró, kalapját könnyedén meglenggetve.

– Várjon csak! – toppant elé a Bankár, ki az imént maga is szökni próbált. – Gyanús ez a sietség nekem!

– Eresszen! Azt hiszi, nem tudom, hány „angyalcsináláson” esett át a Donna maga miatt! Ha élne a Doktor, most lenne mit mesélnie...

– Mit akarhat vajon? – próbálta a Hentes tanácsalanságát megosztani a Feltalálóval. – Gondolja, hogy még most is azt?

– Ugyan! Melyikünket kívánta volna meg? – felelte amaz, és elvonult töprengeni egy csendes sarokba.

A magára hagyott Hentes most a Táborkokot környékezte meg. Megszólítani ugyan nem merte, csak jámbor tekintetével faggatta.

– Arcátlan zsarolás! – dörgött a Tábornok. – Itt nem segít más, csak az erőszak!

E harcias szózat hallatán az Újságíró és a Bankár között tűzszünet állt be. A Hentes is javában valami erőpárti nyilatkozatra készült, de a Bankár közbeszólt.

– Én azt hiszem, mégiscsak holmi bánatpénzt próbál kicsalni belőlünk.

Ekkor a Feltaláló toppant a kör közepére. Közelebb intette a többit, és sűrűn pislogva elstutogta a varázsszót:

– A lány!

Az öt vénember szótlánul küldött-ségbe állt, s élén az ötletmesterrel megindult a Néma Lány felé. Az riadtan kelt fel a lépcsőről, s karjait a falnak feszítve elállta a följáratot.

A Feltaláló hosszas hókuszpókuszolásba fogott, többféle jelbeszéddel is megpróbált szót érteni vele, de hirtelen gesztusaival csak még inkább megrémítette.

– Majd ez megoldja a nyelvé! – mondta a Bankár, s egy erszényt vetett a lábai elé.

A Néma Lány meg se mozdult.

A Tábornok ekkor pisztolyt fogott rá.

– Ki vele, mit akar tőlünk! – rivallt a szoborra, de látva, hogy annak szeme se rebben, végül is lehanyatlott a keze.

– Á, hagyjuk! – szólt bosszúsan az Újságíró. – Hagyjuk el együtt a terepet!

– Elment az esze?! Egy ilyen lépésnek beláthatatlan következményei lehetnek. Ki tudja, miféle bosszúra képes... – intett a Bankár a toronyszoba felé.

– Úgy van! – helyeselt a Tábornok. – Állítsuk éltre a dolgot. Vagy mi, vagy ő! Nevünk becsülete, utódaink sorsa a tét!

– Amondó vagyok én is – bátorodott szólásra a Hentes –, intézzük el férfi módra a dolgot...

A Tábornok parolára nyújtotta kezét, s a Hentes sietve elfogadta. Most már ketten akartak egyet, és kihívón deklarált szövetségük nyomban átrendezte az erőviszonyokat. Velük szemben a félszeg Feltaláló, a távozni gyáva Újságíró és a megoldásban bizonytalan Bankár nem képviselhetett már kellő ellensúlyt.

Elsőként a Bankár kapitulált.

– Hát, ha nincs más megoldás... – sóhajtotta, jobbját a két másikéra téve.

Csakhamar rákerült a negyedik, majd az ötödik kéz is. A szövetség immár teljes volt, csak a haditerv hiányzott.

– Ha lejön, az ágyába vonszoljuk, és a párnáit az arcára szorítjuk... A nyomozás elsimításáról magam gondoskodom, a sajtóközleményt ön írja meg – rendelkezett fojtott hangon a Tábornok, az Újságíróra nézve. – Szükség esetén maga is latba veti majd kapcsolatait! – fordult végül a Bankárhoz.

– És a lány? – aggályoskodott a Feltaláló.

– Ő nem árthat, hiszen néma. Ketten majd lefogják, amíg mi az ágynál végzünk.

Minden részletben megállapodtak, mikor Donna Art – ki ezalatt a végrendeletét írta – letette a tollat. Fölállt, apróra összehajtotta a lapot, utoljára még egyszer körülkémlelt, majd kilépett az ajtón.

– Végeztek? – szólt le szokatlan szelíden.

– Igen – felelt a Tábornok, mire a Donna fáradt méltósággal megindult lefelé a lépcsőn. Ahogy a Néma Lány mellett elhaladt, lopva homlokon csó-

kolta, és kezébe adta testamentumát. Odalenn hátát egy oszlopnak vetette, s megadóan túrte, hogy hajdani szeretői körülállják.

– Várom a döntést. Bármilyen legyen is az, elfogadom.

– Döntésünket nem egy botrányos életű szajha szeszélye, hanem a közérdek vezérelte. Eszerint mindörökre el kell tűnnie. S amint megszeplősítésében, úgy a vesztében sem tudhatja meg soha senki, hogy ki volt a vétkes – hangzott az ítélet, s az öt férfi egyszerre mozdult az áldozat felé.

Donna Art behunyt szemmel, reszketve várta a végét.

– Legyen áldott a gaztett! – kiáltotta. – Egyet kívántam csak, s lám, most mind készen áll arra, hogy jegyesem karjába segítsen.

– Ez volt hát, amit kívánt volna... – döbrent rá a Feltaláló.

– Ohó! – fogta vissza társait a Bankár. – Így már másként áll a dolog! Aki halni vágyik, elég büntetés annak az élet!

– Úgy van – helyeselt a Tábornok. – Miért tennénk neki szívességet?

A fojtó félkör egyszerre fellazult, az aggokon már-már derűs nyugalom áradt szét.

– Legfőbb ideje távozni végre. Az efféle kései vizitek miatt még a végén szó éri a ház elejét – talált bele régi modorába az Újságíró.

Donna Art csak most eszmélt magára.

– Hát itt hagynátok a gyalázatban?!

Beléjük csimpaszkodott, a lábuk elé vetette magát – ám hiába, azok szenttelen arccal kifelé igyekeztek. Utóvégre lefoszlott róluk, és kábultan nézte, ahogy maguk előtt lökdösik a Néma Lányt, hogy a temetőkaput kinyissa. Maradék erejével még el-

tántorgott a kápolna ajtajáig, hogy utánuk kiáltsa átkait:

– Ne lássatok több napot, mely örömmel áldott! Legyen az enyészete mindenetek! Apadjon ki utódaitok öle! Vesszetek mind vakon vergődve, vigasztalanul!

*

Elfulladtak átkai. Zihált az élni se, halni se bírás kínjai közt, üres tekintettel meredve a csillagtalan éjszakába. Csupán háta mögül derengett még a gyertyák gyöngye lángja, esett alakját gonoszul táncoltatva árnyékaiban. Aztán, mintha a magáéból, egy árnyék lobbant elébe.

– Ki vagy?

– A Násznagy.

– Értem jöttél? – kérdezte a Donna, remegő örömmel.

– Érted. Már várnak.

– Vesd hátra a csuklyád, hadd lássam arcodat...

– Hagyd ezt most. Várnak.

– A hangod, a szemed... olyan ismerős vagy...

– Ha nem volnék az, mást küldenek eléd.

– Dereng egy fénylő szempár, egy ifjúé, ki egykor árnyékként követett...

– ...s akit te elunván, magadtól elúztél, és latrok multságára rútul meggyaláztál!

– És te itt vagy most mégis! Hadd legyen hát én árnyékod árnya most. Követlek, vezess!

A két gyertyaláng közül az egyik halkán ellobbant, s vele lobbant el Donna Art lelke is.

A Néma Lány futva tért vissza a kertkaputól. A kápolna küszöbén élettelenül heverő test láttán lehajolt, és torkáról szünni nem akaró sikoly tört fel.

A Násznagy árnyalakja helyén már jó ideje egy eleven ifjú várakozott,

csöndben meghúzódva egy oszlop tövében. A lány még mindig hangosan zokogott. A férfi most hozzálépett, föl-emelte, s arcát gyöngéden a mellére vonta.

Mélységes csend támadt újra.

– Anyám! – szólalt meg aztán nagy sokára a lány.

– Te voltál a mindene, és most mindenét rád hagyta...

– Tudom – mondta halkán a lány, markába zárva egy élesre hajtogatott papírlapot.

Novecento, 1907/1.

Fordította és illusztrálta: Nóvé Béla

Báthori Csaba

Bestiarium literaricum

(Részletek)

A mándyiván. Szakmai körökben nevezik még nagy godaszalonkának vagy feketefarkú pocsálynak vagy lotyósneffnek is. Hórihorgas, karcsú nyakú madár. Gázlólábaival bántalom nélkül léptet át veszélyes, ingoványos posványokon; sőt éppen ezekben keres táplálékot. Ez a keresés amolyan motozásszerű, szélsőséges, szűnyogsurrogásra emlékeztető. A Rákosi-vízen az esztendők során többen is megfigyelhették – szabad szemmel vagy távcsővel – ínyenckedését: éteknék lomha férgeket huzigál ki a nyirkos talajból, retkes puhányokat, trafikmaradékokat, fürdőgilisztát, futballpályapöszléket, harisnyavattát, királymadzagot, és számtalan más beléndeket. Ezeket megvagdálja, aprigatja, vékonyítja, belüket kigőzöli, majd bedugja a torkába. Csak nemes táplálékot hajlandó magához venni, megemésztetni, kiválasztani. Síkságok, piacok, szállodai budik, szagos tapéták, görbe utcák, mellékvágányok madara. Természetesen kedveli a frissen tatarozott városi házereszeket, szűk mellékutcákat, kopott bérházfolyosókat, rogyadozó szelönokat, dohos liftaknákat, szürke lichthofokat, áporodott levegőjű belsőudvarokat, temetőfalak zezugait fejmagasságban. Vadászterületeihez makacsul ragaszkodik: onnan még ismételt üldözéssel is bajos őt elkergetni, vagy akárcsak kiszorítani. Szemét a hátán viseli, ennél fogva csak fonákul lát élesen. Óvatos, tartózkodó állat. Boldogsága nem abból ered, hogy átél valamit, hanem abból, hogy emlékezik valamire. Cikcakkos járása önkényes álom- és rémálomregiszterekre utal. Csak hébe-hóba tekint az égre, többnyire csak akkor, ha ivott a tócsák vizéből. Hitetlensége hovatovább biologikus eredetű: apró hitáldozatokból álló rítusai folytán olyannyira lesoványodott, hogy már-már kitapinthatja az ember a gyomrát a gerincén keresztül. Összes belsősége közül erre, a gerincére a legeslegbüszkébb. Gerincén legfeljebb szülei vagy matuzsálemkorú szállodatulajdonosok tudnának apró pöttyöket felfedezni. Hangját úgy képzi, mint egy sziszegő korall: nyílik-csukódik. Röptében olyannak rémlik, mint egy izgága nyílvevő: a nyíl húrját azonban senki se lát-

ta. Időnként el-elbújik aludni egy nemes sás levele mögé. Később persze kisül: csak tojtán gubbasztott. Ilyenkor „teljesít”, ahogy a szakkönyvek mondják. Ma már egyre ritkábban kelteget. Ahogy tolla – a sűrű ólmos esőtől – lassanként kihullt, sejthette az ember: a lotyósneff egyre többet sír, de egyre kevesebbet rí. Párja ma már egyenesen azt állítja: mindent megsírat. Ebben áll a lotyósneff bölcsessége. Sétáin, ezt is megtapasztalhatják követői, gyakorta kiterjedt fekete foltokat hint lába köré. Van, aki úgy hívja e foltokat: angyalok. Van, aki így: libák. A pocsály, talányos mosollyal, csak ennyit mond, foghegyről: angyalikák. Műveit alighanem minden pesti kisállat olvasta, noha nem személyesen.

Nekem egy ízben – egy füledt májusi estén – eldúdolt valamit. Elejét-végét hasztalan kerestem. A godaszalonka ugyanis éppen azt a mondatot olvasta az égben a Teremtés napjának huszonnegyedik órájában: sem befejezned nem adatik meg, sem abbahagynod.

Dúdolmányát lejegyeztem a jelenkornak:

A Sára. Puffanás a lépcsőházban, harmadik. Ahogy felnéztek szemük fehérjével. És utána semmi, csak a puffanás utóhangja. Síri csend, mint a fürdőben éjszaka. Egy dívány a folyosón. Egy emberi félláb. Pókháló. Ürüléke egy bárányszerű felhőnek, vagy mi. Sára abba léphetett bele. De most már a másodikon csoszog. Csoszsan. Seprút tart a kezében, talán takarít. Vagy csak repül a pokolba, Cédula Karcsihoz, akitől gyereket akar. De hát!

Zsuzsa a pincéből. Kitétte a hűtőt. Katt! Arról kódul ez a beszari Tikornya Tamás. Nem is nehéz lehúzni a harisnyát, csak köröm kell hozzá. De aztán szalad a szem! Szalad, rohan, teper, puff! Totya is beszáll, kiszedi a nyílásból a szőnyegporolót, és Sára vizesvödre mellé helyezi. Egy sunyítás alulról, egy locsolókocsi kedvessége. Nedvessége. De emberek nem szállnak ki belőle, csak néhány bágyadt puli. Zsuzsa haja is olyan szőrös-szálkás, mint Totya puli haja. Egy kis csont is kiáll belőle. Olyan suhogás, víznyaldosás, nyelvcsapások hangja a hátsó-alsó pincelyukból.

Kezek, a combon, lenn a pincében. Sára elzárkózik Totya elől, Zsuzsa is betoppan fekvő a lépcső alján. Már mindannyian négyen vannak. Csobbanás. Talán a vízvezeték gyomra korog. Vagy buggyanó fakad itt a Totya fülénél. Nem kavalkád, de lutri. Ribillió se jó, az majd később jön, a szülőszobán. Vagy a szülők faggatásakor. Nem is marad egymásba gyömlődni. Kuss. Eldől a seprű a negyediken. Hajas néni kilépett a rokkant sezlonyt leporolni. Hogy pont délután négykor! Kancsít. Hajas néni kancsítása. Ahogy kiszáll a kádból, megfésüli a combját, megcsurcsálja a keblét, mellét, pacsiját.

Nyulacska ébred a harmadikon. Ő is jönne a mélybe szenet hozni, fát aprítani. De ott most szűk a hely. Totya meg se mukkan. Zsuzsa lélegzése már-már felér egy máglyával. Ég minden, a házfal, a kémény, a hűtő. Most megrebben a seprűnyél. A próféta a szívét mutatja. Cédulát Zsuzsa egyszer így nevezte. Gurulnak kék köpenyben, piros szalaggal a derekukon.

Totya csak csahol egyre, csinnadrattáz, köpül, hempereg, kirázza humorát a fejéből. Cédula fogja Zsuzsa testközepét. Sára fogja Totya horpaszát. Zsuzsa fogja Cédula lágyrészét, és az egészek: „Rángás!” Kis nyüsítő hang a háztetőről. Vagy a padláról. Ott is egymással takaróznak kamaszok. Zeng a lépcsőház.

Verőfény. Lenn a földön apró tízfilléresek gurulnak. Peng! Totya vakkant egyet. Pammm! Hurihörgések, hampolások, fankar és pumpum. Cédula lágyan horkant az orrával. Mintha orrot fújna. Zsuzsa húsos szája brakkol egyet, s rángás közben kántál, komporicsol, kuttyol. De a harsinya lenn tekergőzik a földön. Senki nem figyel erre. Egy harisnya. Benne egy női láb. Egy körmös női karom. Lágyság! Horkantás, hammantás, kandúrkummantás. Ejakuláta est. Zsuzsa és Sára lihhennek, hömbölyödnek a vaslétra felé. A sezlony moccan egyet, üdvözlégyet mormog, és a teremő jóisten most tapsol a szaporulatot hozó emberiség aktív előőrseinek. Szép a délután, délelőtt is vert a fény.

Samó jön az uszodából. De kormos az orra. – Mi ez, Samóka? – Semmi válasz, semmi kartyogás. Egyszerűen csak várakozás.

– Kormos költővel találkoztam a vízben, képzeld. És bekormozott. Mert ő a vízben Kormos. Ki hinné? Fújta rám a víz alatt, dosztra. Aztán tűz! Mire megébredtem, már újra kellett volna fürdenem. De kétszer nem tudtam belelépni ugyanabba az uszodába.

Jön fel a fáradt banda a pincéből. Fényes, kipirult, csattogós arcok. Pozsga kilóra. Mind együtt vannak.

Most kortyant Totyi az aszfalt asztaláról.

A darvasi. Az üres-szarvúak családjába tartozó, hengeres nyakszirtnyúlvánnyal rendelkező, zergeszakállt nem viselő evetke vagy muflon-fiók dél-magyar példánya. Függetlenül, fákra akasztott fejjel jár, hazánkat kerülgetve vette be, mert nem szereti a túlpaprikázott perkeltet és a kötelező fűevést sima mezőkön. Szeme járatos, orra zömök, szimata két nembeli, és feltűnően magas gerincvonallal él. Valóságos izomfejlesztést a téglalap alakú legelőkön végez, egy-egy guruló börgolyó érintésével, amelyet egy négyszögletes, gerendákból ácsolt, hálóval védett tákolmány felé terelget. Előszeretettel lengeti a karját, a combját, és különösen bicepszeit mutogatja büszkén a nőtényeknek. Szarvat nem visel, inkább leberetválja minden kiugró mellékletét; a sima irha a mindene, meg a nőtények lábaszára. Kampóját nem zsákmányszerzésre, hanem örömszerzésre használja, és ezzel is hozzájárul a világ vigyorhányadosának emeléséhez. Magában járkál, de hegymagasról olykor letelefonál. Az év nagy részében remetének nevezi magát; ilyenkor vagy porontyával rendelkezik, vagy messzi lakott településekre megy, hogy ott körmével, erősségeivel és hitetlenségével foglalkozzék. Szereti a zamatos beszédet, hangja ezért a választékosan prüttyögő kisorrszarvúra emlékeztet, amely kőgörgöttegek között énekét három részre szokta törni. Az evetke nem jár fenyőfákra, növényklubokba, táplálékraktárakba, ugyanis váltakozó nőtényei az orra elé rakják a magvakat, cicomahúst, nagyregényeket. Öltözéke és haj alatti része szegényesnek tűnik, de csak közelről. Az állat bundája szőrszálai közé nedves fűszálat, száraz zuzmót és zörgő szakállfonadékot gyömöszöl, hogy védje magát a világ viszontagságai ellen. Szeret magasan bóklászni, költekezni, vendégséget rendezni fajtársainak, és motoros járművek tetején is látták már, amint üreget vájt a levegőbe. Furcsa érdekessége, hogy lába megtüzesedik a földtől járás közben, s az állat ugrándozni kezd; virradat felé ez a szeszélye lankad, és ha gazdag az álma, jósolni kezd magának saját tenyeréből. Ami táplálékát illeti: a darvasi mindenevő. Magába fogad kócos

lócitromot, bulvárlap-ürüléket, sörösdoboz-zörrenést, berlini mirigyet, amerikai kajtármogyorót. Gyomra különlegesen képződött: jobb falában mogyoró nagyságú gumók találhatóak, azok felülete alatt kisujjköröm méretű bőrkeményedések ülnek, azok alatt pedig bolha nagyságú pettyecskék lapulnak, megemésztetlen és sötétlő eledelgubacsokkal teletömve. Ezek az állat legértékesebb részei. Az ún. evetkegolyókért a távol-keleti érdeklődők és érdekelték busás pénzeket hajlandók fizetni, az eredeti, két hónaposnál nem idősebb darabokért pedig még az eszkimók is dollárt fizetnek. Természetét tekintve az evetke jóindulatú, inkább önvészélyes állat. Folytonosan a föld közelében jár, de varázslatos éjszakákon, saját papírodújának közelében lebegni, szállni, sőt mennybe menni is képes. Műveletek végzésekor halkán hebegő, esetleg bájosan refegő hangot fejleszt bal írótlómlőjében; ilyenkor vagy anyját keresi, vagy a nőtények tízparancsolatáról ír, vagy a halott evetkéket keresi. Szívjósága a nőtények évgyűrüinek ápolásában, az alsó irharészek tiszteletében és a hideg emberbőr elviselésében mutatkozik meg a legerősebben. Szépségét a sziklamászásnak, a hátatfordításnak és a kétlábúakkal való kereszteződésnek köszönheti. Néha szinte emberi arcban végződik, csülkét ollóval meg-megtisztítja, és tartózkodási helyét sátorlapokkal fedi, miközben agytakarítást végez. Agya szép, szeme szép, túrása szép, csupán napközbeni magaviselete különös. Folytonos tartózkodási helye a papírlegelő: itt túr, fetreng és szaporáz. Nincsen élete, mert örök élete van.

Talajaprító műveleteinek muzsikáját gróf Kamorra-Zamorra írta le. Az ő művéből idézünk:

Jusztina Monyinka szerette a boggyó alakú farkasketrecet, a tűz lángból lobogó férfiszív hajnali révületeit, a hózenetráger hordását megelőző korban tapicskoló bakok rimánkodó kopogtatását, és ha teste maradt rá, többnyire fekve adott választ ellenfajának. Kis majomzöld kardigánt viselt, leszólította virradatkor a napot, s megbeszélte a zörrenő levelekkel, vajon miért özvegyült meg ilyen korán, még halála napja előtt. Szállt-szálldogált Monyinkával a feje, meg se látszott, hogy már az este felhői gyülekeztek redős homloka felett. – Hopp, a kolibri! Megint bejött a konyhába! És Monyinka rögtönözve ráborított egy sűrű rácst meg egy kukkert a kisbalhát szóró kolibri testére. Innen csak a kölni dómot lehetett látni, meg Péter apostolt, ahogy elárulja Monyinka férjét a túlvilágon, Szegeden és Türkengrossnikolaus egyik kürtős utcájában. Haj, a halál! Milyen görbe dolog az. Először begörbül az ujjunk, és alig látjuk a körmünket. Aztán kinő a pocakunk, és alig látjuk a nemünket. Aztán a szemünk eresztékei lazulnak meg, s akkor betoppan hozzánk Brandenstein Hugovics Hugonka nőorvos, és finoman kipuhatolja belsőkön áhításait. Még mi van? Lábunkon is visszer ütkezik, orrunk beletorkoll a patakokba, sípcsonatunk a sziklákat fogadja testvérül, és tarisznyás arcunk Istent fogadja vendégül. De nem ám egy elhagyott fotbalpályán, hanem egy sügérszomorú hal szemében, aki éppen lenyelt egy blikket, vett két doboz sört, és most kimegy imádkozni az ócskapiacra. Senki nem marad egyedül a halál után, ah, nyöszörögte Monyinka reggel hat felé, amikor feltúrte pizsamaalsója déli szegélyét, hogy majd megleckéztesse Brandenstein Hugovics Hugonkát a lélekvizsgálatnál. Mert Monyinka együtt nézett át az apácarácson a derekával, töredezett gyöngyházzsín körmeivel, szarkalábas szemével és százötven kilós büntudatával. Haj. Hugonka nem jött,

nem jött, nem jött. De ebből még nem származott ribillió. Meztelenül nyújtózkodni a saját pizsamánkban férfitekintet nélkül, ez már csak nem bűn, gondolta Monyinka a teremtés előtti ártatlansággal, és kicsit lejjebb sodorta sípcsontján az aranyharisnyát. Egy csengetés, egy focillőrült, egy berúgás vagy egy parádés védés segített volna most a helyzeten, a megsűrűsödött fülldetségen, a remegő vállalatok bizonytalanságán.

De nem történt semmi áttörés vagy becstelen nyomulás. Monyinka temetőnek, kriptának, pengő kalickának is gondolhatta volna ágyát, hiszen a ketrecfokokat nemrég szerelte le Sztojanovics Baka őrzető, aki a határbiztosító bukott angyalok századában szaporította az emberiség hasznos végtermékeit. Megdermedt a levegő a harisnya henfereiben, mindkettőben, amint Hugonka belépett. Szép szál darabka volt, embernek se akárho. Karját lóbálta, mint a propellereket, összezsattantotta bokáját, és harsány haptákban ennyit adott saját egyéniségéből:

– Hajrá, Monyinka!

Erre az idősödő asszony megrezzentette belső combfalait, gondolt egy mérszet, és kipenderült a dunyha katlanából.

– Kipuhatóna engem, Hugonka?

Csak ennyit mondott, és mindketten eltűntek a tapéta rózsaszín puttói, malacorrlyukú angyalkafigurái és szőlőkacsos mintái között. Ah, nekik most kezdődött a teremtés.

Gyárfás Endre

Mobilos Odüsszeusz

Szeretjük a jelent a múltba vetíteni, a múltat a jelenbe, hogy a jövőt már ne is említsem.

Képzelnék el, hogy Odüsszeusz korában ismeretes a mobiltelefon! Trójából indulván a klasszikus hajós nem bolyong a világban – minek strapálná magát? –, hanem az úti és időjárási infókra figyelve egyenesen hazatalál.

Igen ám, mondhatnánk, de akkor nem születik meg a nagy eposz, az Odüsszeia. Dehogynem! Csak a cselekmény kissé másképp alakul.

Odahaza Ithakában, Pénélopéja búvkörében a hős fáradhatatlanul mobilozik. Mialatt az asszony egy tucát orsót telefon s egy széket telesző,

a férj – kezében telefon – virtuális viszonyt sző egy varázslónővel. Az eredeti műben Kirké sertéssé varázsolja a matrózokat. A mi változatunkból sem maradhat ki ez a részlet: a búvájos hölgy beszámol kuncsaftjainak üzleti és politikai disznó-ságairól.

A phaiákok nemes jelleméről Odüsszeuszt a kimerítő csetelések győzik meg. Szüntelen küldözgetik egymásnak az sms-eket és mms-eket. Egyetlen visszahívást sem mulasztanak el.

Bonyolultabb a dolog Szküllá és Kharüdisz esetében. Itt valójában játékprogramról van szó: virtuális tengerszoroson kell áthaladni olymódon,

hogy hősünk hajóját se a maffia ne nyelje el, se a bűnüldöző szervek ne zúzzák szét. Odüsszeusz a karosszékhez nyűgözve navigál, és megfontolja, mit mondjon a mobiljába. Legyen

a szöveg egyértelmű, hiszen elképzelhető, hogy a két csábító monsternum között áthallás van.

No, aztán a szirének!

Tilinkózó, fuvolázó, csilingelő szignálokkal jelentkeznek, és nem adják fel, amíg Odüsszeusz nem megy rá a WAP-ra. Akkor aztán rákezdik: kössél biztosítást, nemes bajnok, vásárolj apartmant az Etna vulkánon, vedd igénybe bankunk, brókerházunk, kölcsönzőnk, irodánk, őrző-védő egyesületünk szolgáltatásait! Kirkét, Kalüpszót is feledtető forró kapcsolatokat teremthetsz leányvállalatainkkal, természetesen csak az éteren át.

Világjáró hősünk, mivel e veszedelemben sem óhajtja szüneteltetni mobil-előfizetését, társainak fülét parányi hangszórókkal dugaszolja be: hallgaszanak technót süketülésig, csak hogy

megússzák a sok-sok süketelést. Ő maga árbochoz kötözve állja ki a kisértéseket.

Hátravan még az eposz csúcseleme.

Bizonyos vállalkozói körök, pontosabban a Pénélopé hitvesi hűségének próbatételére vállalkozó urak egybegyűlnek, és a „Hosszú az Ithaka, nem megyünk még haza” kezdetű slágert énekelve komoly kihívást jelentenek a férjnek.

Hogyan lesz úrrá a mobilos Odüsszeusz a szorongató helyzeten? Egyszerűen. Konferenciabeszélgetést rendel, s így a vállalkozás esélyeit mindenki mindenkivel megtárgyalhatja.

Miután a konfliktus elsimul, az eposzi bajnok leszámol azzal a pimasz dalnokkal is, aki hőstetteit, múltjának feddhetetlenségét vonja kétségbe egy internetes graffitón, mondván:

„SOHASEM VETTED BE TRÓJÁT TE VALÓBAN:

UNTAUGLICH HARCOSOK VOLTAK A FALÓBAN.”

Verrasztó Gábor

A padló

Mint minden áldott reggel, ezen a szép tavaszi napon is mobiltelefonjának dallamos ciripelésére ébredt hét órakor Boros Ágnes bolti eladó, budapesti lakásának kényelmes ágyában. A magas ablakok gondosan tisztított üvegeit gyenge, sirokkószerű szél rázta, de azért meleg volt, és a Nap már halkán bonzogatta fénybe kötött sugarait.

Ágnes kéjesen nyögdecselve nyújtózott még néhányszor, és akár egy kiscica, apró öklével megdörzsölte leragadt szemét, majd kidugta formás lábát a meleg paplan alól, és ahogyan Isten az ember lányát megteremtette: ruhátlanul andalgott a zuhany alá felfrissülni.

A víz éppen hogy vékony patakként érte a fiatal nő büszkén gömbölyödő keblét, amikor kialudt a lámpa. De nem az izzó égett ki, egyszerűen elillant az áram. Gyorsan maga elé kapta törölközőjét a fürdő páratelt homályában, és

indult volna megnézni a biztosítékot. Ekkor azonban súlyos léptek alatt száraz recsegéssel kiáltott fel az öreg padló.

Boros Ágnes összeszedte hát minden lánykorában belészorult bátorságát, és hirtelen mozdulattal benyitott a szobába. De nem látott senkit. A folyosón is csupán macskája, Sipirc gubbasztott kimeredt szemmel, felborzolt szőrrel a bejárati ajtó mögött. A lány lenyomta a kilincset. Ebben a pillanatban felgyulladt a villany, a lépcsőházban pedig félelmetes csend honolt.

Lidércnyomástól remegő kézzel kapkodta magára divatos ruháit, kócos hajjal sietett ki, ki az utcára. Egy elegáns óraszalonban dolgozott, és még az üzletben is hevesen kalapált a szíve, mert biztosra vette: valaki járt a lakásban.

Közben Bogdán János alhadnagy, a Szibériából hazatért orosz hadifogoly megszabadult az árulkodó hangokat kiváltó nehéz katonacsizmától, kidobta elkoszlott ruháit, és oly hosszú idő után végre megfürdött abban a kádban, amiben a háború előtt ült utoljára.

Mire Boros Ágnes este hazaért, János az ágytakarót megigazította, nehogy látszódjék rajta teste körvonala, majd a sarokba kuporodott. Meglesznek itt szépen mind a ketten, gondolta, nem akar ő semmit ettől a szemrevaló lánytól, hiszen egyébként is kereken hatvanöt éve, hogy halott.

Vermes doktor felesége

A hulló vadgesztenye megbarnult, szűrös burkát igyekezett Péter, a Góliát-termetű fiatal utcaseprő a faágakból összedrótozott öreg seprűvel egy kupacba kotorni, amikor Vermes Miklós kilépett az álmos fasorra a fájdalmasan csikorgó kertkapun.

– Jó reggelt, doktor úr! – köszöntette tisztelettel Vermest, fel sem nézve a harmatfoltos járdáról a szellemileg kicsit ugyan visszamaradt, de emellett jó lelkű köztisztasági alkalmazott, mert az ő szemében doktor volt mindenki, aki valamilyen hivatalt viselt.

Márpedig a negyvenes éveiben járó, magas, kissé szikár és szigorú tekintetű Vermes Miklós az adóhivatalnál dolgozott, igaz, csupán a kerületi ügyfélszolgálati irodában emelgette a telefont, persze nem is büszkélkedett vele utca hosszat.

– Reggelt... – mormolta vissza Vermes fogai között, és gondolataiba révedve, lassú léptekkel ment tovább a közeli villamosmegálló felé, mert szerette az avarillatú csendet.

Nagynénje örökségéből, a zsigori vénasszony jobb napokra spórolt pénzéből vette ezt a pasaréti villalakást, hogy szabad idejében a kertben ülve figyelhesse a vadszőlőben fészkelő rigók nászát, néha ellesse egy-egy mókus fáról fára surranását.

A szerelvény is szinte hangtalanul gördült be a csinosan rendbe hozott, a múlt század elejének hangulatát idéző megállóba, és Vermes szórakozottan, már-már jókedvűen hagyta maga mögött a peront. De rossz kocsit választott, az egyre szaporodó utasok szó szerint rápréselték egy meglehetősen dekoratív, fiatal nőre. Szemlesütve kapaszkodott.

– Ebben a boltban dolgozom – közölte egyszer csak nagy hirtelen a lány, és kecses mozdulattal az ablakra bökve mosolygott, bocsánatkérőleg nyomva arrébb Vermest, hogy idejében a kitáruló ajtóhoz érjen.

Valami megfoghatatlanul érzéki illatfelhő vette körül, amelyet mint egy kondenzcsíkot húzott maga után a szerelvényen. Vermes Miklós egész nap úgy vélte, orrába költözött a parfümillat.

– Jó napot! Segíthetek valamiben? – kérdezte boldogan másnap, késő délután Amarillisz, mert szülei ilyen ritka szép nevet adtak ennek a szép arcú lánynak.

– Köszönöm, egyelőre csak nézelődöm... – felelte Vermes, aki szeretett volna egy macska ügyességével, feltűnés nélkül a drogériába lopakodni, pedig hivatkozhatott volna akár röpke ismeretségre immár.

– De, talán mégis. A feleségemnek szeretnék valami különleges parfümöt vásárolni. A kisasszony mit ajánlana?

A kedvesen és cseppet sem rutinból mosolygó leányzó Vermes meglehetősen hosszú orra alá tartott egy üveget, és mint palackból az éppen kiszabadult szellem, úgy áradt belőle kifelé a villamosról ismerős, citrus-fanyar, és mégis édes illat.

– Elviszem! – nézett határozottan a fiatal nő tengerkék szemébe, és elégedetten sétált haza aznap.

A következő hétre kifinomult szaglászú nővére születésnapját idéztette, majd kolléganője érdemelt ki nyugdíjazása alkalmából egy újabb drága illatszert. Persze a legtöbb ajándékot azért mégis a felesége kapta. Vermes Miklósnak így szép lassan elvékonyodott elegáns pénztárcája, amit jelen esetben a legkevésbé sem sajnált.

Otthon pedig, mint egy valódi orvos rendelőjében a hasznos patikaszer, úgy sorakoztak vitrines szekrénye polcán nagyság szerinti sorrendben a mutatós üvegek, mert nemhogy nővére, de felesége is csak élénk fantáziájában létezett, nem tudott ő udvarolni, félénksége távol tartotta mindörökre a számára így elérhetetlen nőktől.

Vermes Miklós hajnalonként megszagolta az egyszerűség kedvéért Mediterrán nyárnak elkeresztelt parfümöt, mielőtt kilépett a rozsdától oly fájdalmasan csikorogó kertkapun a békés fasorra, és gondolatban a lány kezét fogva indult a megálló felé, amikor Péter, a Góliát-termetű utcaseprő tiszteletteljesen ráköszönt:

– Jó reggelt, doktor úr!

Péter Péter
Patzvarkodásaim

Döbrentei Kornél
HOLDEVŐK SORSA
 Döbbenetes Kornél

A hold szarva közt a világ tőgye,
 konok vetésekben elfüstöl a vég,
 meggörnyedt éjszakák tespednek az égen
 a kialakult krumplibokrok párázó árnyaiban,
 ahol a csöndet legelik le a felcserek tehenei,
 ahol lázglóriás birkák merednek a hegyre,
 és a kecskelábú asztalok mekegésében
 rekedten bégetnek a bárányfelhők,
 meghőkölt vérünk kiméri az Isten,
 és lyukas cipőink kihunyt talpán át
 kicsordul lassan létünk vak reménye,
 csillagokat sorjáz a másnapos nap,
 koponyánk üreges termeiben
 fuldokol az ész zsibbadt bűvárharangja,
 elmúlásunk bugyborgó konyháiban
 istenek merik ki sorsunk torz pocsolyáit,
 félelmeinkbe fakanalat öltöztetve
 lobog az elbitangolt zászlók pelenkája,
 horzsolt agyunk himnuszokat pásztáz,
 a kék lábasokban magányunk serceg,
 míg kentaurok adnak inni azoknak blazírtan,
 akik megértik azt, hogy itt mit írtam.

Oravecz Imre
Madárnaplójából (Cinkehalál)
 Sorra Vesz Imre
CINKET INHALÁL
Bányásznap-ló részlet

Megingott egy időre a bányászokba vetett hitem.

A cinket termelő bányász a föld felett
 nem ismeri a vizet.

Mindennap nekibúsul a szervetlen anyagú üvegnek,
 és beleszédül az etilalkoholba.

Mindig kiszalad egy-egy feles céljából,
 hiába szedik fel testét este a kövezetről.
 O, my blue miner, why do you hate the mineral water?
 Keep smiling. Happy Miner's Day, happy New Year!

A detoxikálóban kérdik: Mért iszik?
 The miner knows it: Feledni akarok!
 What do you want to forget? Mit akar feledni?
 Hát csak annyit, hogy annyit iszok...

Tat's all, guys!

Karafiáth Orsolya
VIGYÁZZ!
ÓVJON TŐLEM ISTEN!
Karvalyfia Orsója

Törvény a jaj is – szétkócolt zománc.
 Okos fejed most milyen együgyű!
 Vigyázz! – lehull a vakolat rólam;
 őszti oltalmam megnyüvi a nyű.

Na jó, hát kártyán nyertem szerelmed.
 Ne felejtse el – vagy marjon szét a mész!
 Védjen Isten ott a stúdióban –
 ahova küldlek, mindig odamész...

Tündérméreg ebem vagy – én a gazdi.
 Őszülés történt. Kell a hely nekem.
 Lopott gonoszság habzik csak, persze,
 akárcsak söröm, a Heineken – – –

Persze, kizárlak, csakhogy magamra
 hagj néha, s ne tudd: ürül a krigli.
 Ha tudsz, akkor menj, duplán csocsózzál,
 és ne várd ki, hogy rozsdul a rigli!

Egy lény vagyok, ötvenkét kilós.
 Tudd meg: még hatvan kilót leadok –
 és ha nem csal meg tudatalattim,
 akkor már mínusz nyolc kiló vagyok!

Gyórfy Ákos
AMIKOR A TEHÉN
 Győri Mákos

Mile Zsiga teraszára

Talán még legelhetek egyet, gondolta magában
 a kinnfelejtett bika, az egyetlen hím, köröskörül
 a sok-sok tarkafoltos kérődző tehén között
 csakúgy átmenetileg a fűvel fedett rét felületén,
 amikor legelgetés közben hirtelen felfigyelt
 egy eldobott női, krémszínű fél pár kesztyűre,
 amely komótosan ott feküdt a rét különös síkján,
 akárcsak egy leszakított és letaposott női kéz,
 amikor konkrétan megpillantotta maga mellett
 a tejjel telt tőgyű csendesen legelő bús tehenet,
 és hirtelen késztetést érzett arra, hogy megkérdezze
 a maga mellett fűvet tépdeső méla kolleginát:
 Mondja, hölgyem, nem kiskegyed veszítette el
 itt a fűvön, ezen a sima, zöldfűvű réten a melltartóját?

Buda Ferenc
LIMERICK VALCER
Pár tételben felcímkézve
 Buddha Ferenc

(Prológus pornográf)
 Imádom a hüvelyeseket:
 a borsót, a babot, s a nőket,
 kik kedvem kimerik,
 mert ez a limerick
 röhögtet avagy jól megbőget.

(Poszt fizetés 1.)
 Szólok is én: Hello, mixer,
 itt vagyok a havi fixxel!
 Csakúgy ívjak,
 vagy beszívjak,
 míg otthon a nejem vixel?

(Poszt fizetés 2.)
 Bányászbéka alatt vagyok,
 mint pénzbeli bús magyarok.
 le is tört az eke szarva.
 jaj, de le vagyok én törve!
 (Akárcsak egy kerti törpe.)

Varró Dániel
Túl a Maszat-hegyen
(részletek)
Amelyben a történet végre kezdetét veszi

A MOCSADÉK FOLYÓNÁL
Ahol a vers vége kezdetét veszi
 Férצלő Dániel

A vízben ott úszott az aszat,
 nézték piszkos medvebocok,
 a víz teteje csupa maszat,
 és a part is tiszta mocok.
 A parton búzlótt egy borz alom,
 és oly büdös volt, hogy borzalom!
 Mindenki fut onnét máris,
 tenyerükben kalamáris.
 Ám közben folydogál a folyó,
 csak a bőre ami pőre,
 csurog és foly egyelőre,
 és szutyok fedi be – az a jó!
 Hát most: Szia! Hej, uramfia,
 az egész folyó szennyes pia!

Nézd, fürdik benne egy jó bula,
 csupa kosz lesz, látod? Nicsak,
 a vízben úszik egy nagy kula,
 benne egy nagy rozsdás bicsak.
 Begyullad a petefészek –
 hagyd ott, csajszi, az egészet!

BAL ÉS JOBB

Bolondos nyelvész-eszmefuttatás

Ajánlva szeretettel nagyrabecsült
Dóra Zoltán Lőrincze-díjas nyelvész barátomnak

Hogyha van balfék, miért nincs jobbfék?
 Ha van balfácán, mért nincs jobbfácán?
 Ha van jobbágy, balágy is illenék,
 s ha van Balkán, hol marad a Jobbkán?

Balta, jobbta; ballada, jobblada;
 balog és jobbog; Balzac és Jobzac;
 és balalajka és jobbalajka;
 balin vagy jobbin; ballag és jobblag;

baltacím, jobbtacím; balett, jobbett;
 Balaton, Jobbaton; ballaszt, jobblaszt;
 Balassi Bálint is Jobblassi lett;
 Balázs, Jobbázs, ki mindent elhalaszt.

Balmazújváros, Jobbmazújváros;
 a Balti-tenger és Jobbti-tenger;
 Baltazár, Jobbtazár, ami sáros;
 ballon, jobblon – nézze meg az ember!

Jobbulás, balulás; balga, jobbga;
 balhé és jobbhé; balkon és jobbkon;
 a ballisztika és jobblisztika;
 balzsam és jobbzsam minden homlokon!

Jobbára, balára; jobban, balan;
 jobbik, balik; balsiker, jobbsiker;
 jobbkor, balkor; elmondhatod halkan:
 jobbmód, balmód – és ez már tótziher!

Baltimor, Jobbtimor; Bali, Jobbi;
 s itt a balerína, jobberína;
 balek, jobbek – hú, micsoda lobbí:
 jobbért, balért, s nincs már aki rína,
 csak a digó chiacchierina!

Utassy József
Öregek évődése

Kutass Ki Józsi
MENEKÜLÉS

avagy
Öregek tévzése

Nem szedek Cavingtont,
 mert lótüdőt sem ér!
 Bevettem? Nem vettem?
 Szám a fülemig ér.

Tévében sorozat!
 Most megszököm. Nahát!
 Férfi nem nézi meg
 a szappanoperát.

Délamerikai:
 valami Vak angyal,
 inkább etessenek
 meg engem varanggyal!

Menekülsz otthonról,
 mint mérgezett egér:
 Nézd, Szivem, egyedül –
 egy petákat sem ér!

Inkább a kocsmában
 kötök ki, Édesem,
 amíg ezt tévézed,
 búsulok részegen.

Nem kell a Cavington,
 ne szórakozz velem!
 – a bárgyú sorozat
 őrjít meg, Édesem!

Lewis Carrol
Szajkóhukky
 (Weöres Sándor)

*„Volt egy brillós csuszbugó
 gimbelt és gált távlengibe”*

Lewis Karola
 a pincébe
CSUKLÓHUKK
 (Wérveres Sándor)

Élt egy hörpögős hörbölő,
 nyeldeklett, csuklódott, csikkant,
 csehós pohrantó, szörbölő,
 csak csukkant és nyikkant.

„Figyelj, torgódik Csuklóhukk,
 morrant, zsebrent, hasa hordó!
 Elnyekdeli a pincelyuk –
 orra lila s bordó.”

Löttyent, korsint, vedelisz;
 tesved, pányvad, szeme veres,
 s ha nem lábland, hazaviszi
 majd a fiákeres!

Kapu elé csukol, sekken,
korhos neje, hú, rátalál:
sodrozófa – a fej reccsen,
idugrint a halál.

Élt egy hörpögős hörbölő,
nyeldeklett, csuklódott, csikkant,
csehós pohrantó, szörbőlő,
csukkant és kinyiffant.

SZONETT LŐWY ÁRPÁDHOZ

Mosolyra húzhatod gúnyolódó szádat,
nagymestere voltál a kimondott szónak;
hablatyolhatnak a nagyokosok rólad:
megőrizte neved mégis ez a század!

Sose törődj azzal, mit a prűd banda mond!
Áldásunk kísérjen égi utaidon!
Ma is jót derülünk pikáns soraidon –
nem dugjuk föld alá fejünk, mint a vakond.

Múzsád sem tudta a nevetéstől birni
sokáig s elment a bokorba pisilni.
Ne törődj senkivel, nem árthatnak neked:

neved örökzöld már és nincsen visszaút,
az élettől kaptad a babérkoszorút
– ki is törölheted vele a feneked!

(2006.)

Deutsch Péter Börzsöny
(*Németh Péter Mikola*)
NO MÉGIS
(„Poézis”)

Félrészegen
neved pisiltem a hébe-hóba,
Infantilista ŐSneved. Az ám!
Pedig nem is tudok írni!
– de te vezetted a ceruzám...

Ég a Tilla
 (Végh Attila)
ÖSSZEROGGYANT KÍNAI VENDÉGLŐ
 („Lerombolt kínai templom” – Végh-kollázs)

esztek bőrt fél kék szék szárny comb ling leng nyers szalmonella

Kukorékoló Bandy
 (Kukorelly Endre)
„HAMUNADRÁG”
 („Samunadrág”)

Szép

Szép még lehetek, ha kiöltözöm,
 de okos már a fejem nem lehetne,
 mert túl sokat kéne vesződni vele.

Le v

Le vagyok én, le bizony!
 ugyanis le mért ne lennék?
 Ilyen vagyok, és be vagyok sózva,
 hogy elálljak tavaszig, mint az emlék.

Fex

Fexem a Mancsi mellett,
 nem akarom, de muszáj!
 Ez most itt egy felnőtt szigor,
 legközelebb is lesz legközelebb!
 OK minden! Ámde mikor?

Vör

Vörös kutya vagyok és milyen mérges!
 Nem álmodom? – verj pofán, kérlek, édes!

Na sz

Na szívem csücske!
 ez volt a Samu nadrágja?
 még fél óra, és a moly szétrágja!

Balláb Ime Józsi
(Balázs Imre József)
KINYÍLT A TEHÉN OLDALÁN AZ AJTÓ
(„A vidra testén az ablakok”)

Kinyílt a tehén oldalán az ajtó,
 és belépett rajta a tehén önmagába,
 és az ablakon át kinézett önmagából,
 majd kilépett a balkonra, hogy lássa,
 mikor jön meg a legelőről saját maga.

Kezében megremegett a véredény,
 mert magát sehosem látta,
 csak egy üreges pásztor baktatott
 saját testéhez símulva – a tarisznyában sitt,
 felületén halak lüktettek OTP részletekben
 tüdőzve szét tús, csatornás szerveit.

Pót Hisztina
(Tóth Krisztina)
ŐSZISÉG

(„Őszi kék”)

1.

Félrepisil most az október a sarkon.
 A fákról mazsolát, aszalt szilvát szedek.
 Fekete retek hull, tartom érte markom.
 A sült tök ízesen kéklő sárban remeg.

2.

Gömbben forog a fogfájós spárga,
 az úrmadár lábára kötve.
 A Tejút tört tojásoktól sárga,
 egy abrosszal az ágyba lökve.

3.

Bolond beszéd. Jobb lesz elhallgatni.
 A saját hangom már engem is zavar.
 Nem jó vizes álomba ragadni.
 Jó lesz, ha valaki menten kicsavar.

Talán Téboly
(Zalán Tibor)

A ZŰR-REALISTA BAL KOHN

egy nyúlhatatlan posztalga bogáncsai

(„A szürrealista balkon”)

egy múlhatatlan nosztalgia forgácsai

atyaisten zöld ködéből
aláhullt a *hülyeség virága*
bégető halak nyálkás szárnyai
a kavargó moslék
bukéjában
a megafonból elősettenkedik
a *bálnatyúk pirítók* imája
a lapított halálról
kék mozdonyok zöld tökgyaluk
legelik
a felborított pirkadatot
az
álmos lavórból
függöny emelkedik
vekkerek ragyognak a Klauzál téren
ahová a borongós denevércsontok is
elderengnek
meghalunk mint a *bálnatyúk pirítók* Ó
a halál sokat árt az egészségnek Ó

a *bálnatyúk pirítók* üzenték
az életnek is árt

Ó

copfodba fűzve részeg libacomb
melledben rühellt nescafé
a bálnatyúkok kézigránátot legelnek
dohogva zümmög
a *méhed*
a tenger közepén ülsz
várod az alvó varánuszok
ciripelésének sikátort **csörrentő**
nyers *szeges* aszpikjait
hogy megsüthesd az eszed tokjából
kilottyant *híg anyag* éjjelét
a lobogva lángoló
fekete havon